

<http://www.arianafghanistan.com>

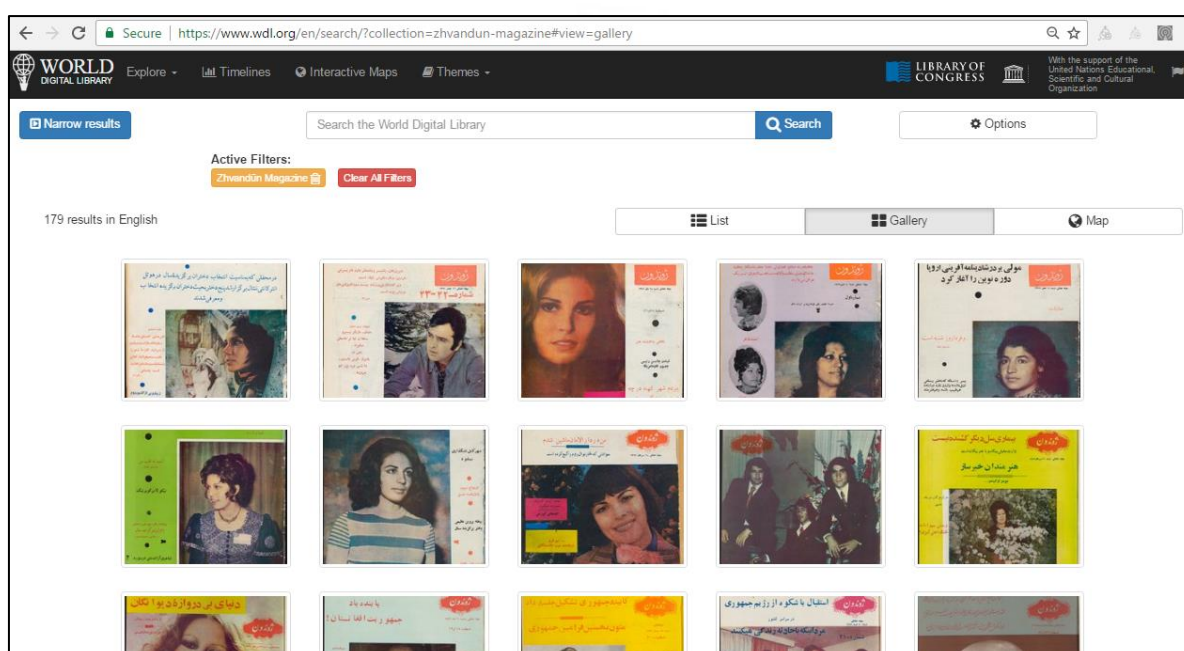

۲۰۱۷/۰۴/۰۳

مصطفی «عمرزی»

ژوندون

به یقین که تداعی روزگار خوش مردم ما (قبل از فاجعه هفت ثور) در بسط روش هایی کمک خواهد کرد که هرچند در طول بحران ها، گاه نام های افغان و افغانستان را در متن و محور معضلات و تراژیدی ها آورده اند، اما ثابت می کند سابقه کشور افغانان، همان جایی بود که در روزگار خوش سلطنت اعلیحضرت محمد ظاهر شاه (رح)، آسمان نیلی مشهور داشت و مردمان سراسر دنیا برای آشنایی با ملتی به عزت افغان، سیاحت می کردند و از آرامش ها و رونقی که می دیدند، خبر می ساختند.

بدون شک در تمام حاکمیت اعلیحضرت محمد ظاهر شاه (رح) و پنج سال ریاست جمهوری شهید محمد داوود خان، مردم ما کار می کردند و اهم دغدغه فکری آنان، پیوستن به کاروان تمدن جهانی بود. در آن تجربیات خوش، هزاران صفحه نوشتاری و هزاران تصویر یادگاری وجود دارند که هرچند به خواب و خیال می مانند، اما بازنگری آن ها در بررسی کارنامه های فرهنگی و فکری ما، به خوبی متمم خواهند شد. افشار کنونی فعال در امور سیاسی و اجتماعی، در جایی که بر اصل افغان بودن و کلیت آنان بر همه تأکید می کنند و از این لحاظ، تمایل ما به رعایت

یک دیگر، اصل «ملی» می شود، بدانند و بیاموزند بگردند آنان، همان چند فصل بحرانی نیست که شاید کسانی همانند من، تولد و پیدایش خویش را از آن جا قید می کنند، بل در عقب آن ها، روزگار و ایام خوشی بوده اند که اینک تصاویر آن ها، گاه جوانان و اهل وطن را به تعجب می اندازد و در هر نوبت بروز، با خوشی، اما به تلخکامی می گویند و می نویسند: «چه بودیم و چه شدیم؟»

چندی قبل کتابخانه کانگرس امریکا، مجموعه ۱۷۹ شماره از مجله زیبا و خواندنی «ژوندون» را با کیفیت عالی سکن در سایت این کتابخانه قرار می دهد. احتمالاً این مجموعه، در شمار آن نشریات افغانی اند که به سفارت امریکا در کابل می داده اند. کمی دور تر از سفارت امریکا در کابل، در مرکز شهر، وزارت اطلاعات و فرهنگ ما در جمع بی کاره ترین نهاد های دولتی، زمانی در وزارت رهین، از بس باعث بغض و آزردهی فرهنگیان افغان می شود، وزیر را با لقب «وزیر خرهنگ» به باد استهزاء و هتک حرمت می گیرند. این اداره، سمبول بیوروکراسی فرهنگی و اداری ماست، اما در پیوند به ابتکار کانگرس امریکا، می توان فکر کرد در حالی که انبار های وزارت و کتابخانه عامه، پُر از کلکیسیون های نشریات افغانی اند و بیشتر آنها، زحمات شخصی فرهنگیان افغان اند که با اهداء به مراکز فرهنگی، حد اقل غنای کتابخانه ها را فراهم می آورند، خوب نبود از میلیون ها دالر پول بودجه های انکشافی که اکثراً دوباره به وزارت مالیه مسترد شده اند، حد اقل با خرید چند پایه اسکنر و استخدام چند جوان تحصیل کرده، گنجینه های فرهنگی - مدنی بسیار مهم نشریات معاصر را پس از سکن و ساخت سافت، نه فقط از هراس آینده های مبهم، از تهدیداتی محفوظ می کردند که همانند قضیه افغان فلم، اگر هوشیاری مسئولان نبود، بر اثر جهالت های مدرسه بی چند ملا بچه، خوب ترین مجموعه فلم های تاریخی و فرهنگی برباد می رفتند.

کتابخانه کانگرس امریکا، بخشی از کردار فرهنگی بسیار پُر ارزش ما را با «تعریف مجله زیبا» دوباره به ما باز می گرداند، اما مهم ترین آثار و داشته های داخل کشور، شماری در حد نسخه های خطی، هنوز چاپ نشده اند و بعضی در کتابخانه ها و تحویلخانه های وزارت ها، خاک می خورند و منتظر اشتباهی موریانه اند.

مجله زیبای «ژوندون»، از خوب ترین نمونه های کیفیت کاری کار فرهنگی افغانان است؛ هرچند با نظام های ایدیالوژیک، بی طرف نمی ماند، اما تا آخرین روز های نشریات، در جمع امیدواری های رونق فکری - فرهنگی، صفحات زیادی دارد که مرور آن ها، پیش از همه باعث خوشحالی، اما اندوهگین می سازد که: «چه بودیم و چه شدیم؟»

نحوه پخش اخبار آن چه به ارتباط دست آورد های مدنی - فرهنگی افغانان، منتشر می شود، مانند خبر لطف و ابتکار کتابخانه کانگرس امریکا، بیشتر به گونه ایست که مردم ما می شنوند و این سمع، با خروج از گوش دیگر، آدرس نمی دهد که بالاخره این لطف رایگان را چه گونه به دست آوریم؟ چند ماهی از پخش خبر لطف کتابخانه کانگرس امریکا می گذرد، اما شمار زیادی از افغانان علاقه مند، هنوز نمی دانند آن مجلات در کجایند؟

گاه، پس از این که آدرس های مرتبط به فرآورده های رایگان فرهنگی را در اختیار هموطنان قرار می دهیم، نتوانسته ام از تعجب خشک نشوم که این آدرس ها، سال ها پس از فعالیت، چند و چندین ساله شده اند، اما اکثریت قریب به اتفاق باسوادان ما، خبر ندارند و تلاش های مرا، شبیه اکتشافات می دانند که هرچند خیلی نزدیک، اما نیافته بودند.

دنیای نت نیز همانند یک شهر مزدحم، آدرس های زیادی دارد، اما اگر به درستی با نام ها و تواریخ آشنا نباشیم، وجود نزدیکی، سیر ما در دنیای مجازی، در حد کله زدن با ابتذال نشریات «پورنوگرافی» بر اثر محرومیت های جنسی، آغشته شدن در خیل تفکر مجریان سیاست زده بحران ها که همواره می خواهند سیاهی لشکر های مبهوت و

سرگردان و در شکم مانده را شکار کنند و یا غرق شدن در دریای شبکه های اجتماعی ست که از صبح تا شام، سیل
علاقه شخصی مردم را «قی» می کنند و در آخرین لحظات سرمایه گذاری های زمانی، دست آورد ما برای فهم و
دانش، منوط به چند نکته و کلمه کلیشه یی یا خدایی چند به اصطلاح آگاه می ماند. در سوی دیگر این مشغله، با
لرزش ها، دلهره و اغتشاش فکری ناشی از ابتذال فرهنگی، فحاشی، تهمت، بهتان و تبلیغات دروغین، اگر به درستی
بیرون شویم، بیماری «روان پریشی»، بهترین تحفه شبکه های اجتماعی می شود.

یادآوری:

از طریق لینک های زیر، ۱۷۹ شماره از مجله زیبای «ژوندون» را رایگان دانلود کنید و در بخش افغانستان شناسی
سایت کتابخانه «کانگرس امریکا»، مجموعه ای از کتب، نقشه ها و تصاویر تاریخی و مهم را به دست آورید.

<https://www.wdl.org/en/search/?collection=zhvandun-magazine#view=list>

<https://www.wdl.org/en/country/AF/>

